

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Факультет енергетики і комп'ютерних технологій
Кафедра комп'ютерних наук

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни

«ГЕОІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ В ЕКОЛОГІЇ»

<http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=221>

Викладач (і)	ст. викл. Зінов'єва Ольга Геннадіївна http://www.tsatu.edu.ua/kn/people/zinovjeva-olha-henadivna/
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150

Загальний опис навчальної дисципліни

Анотація курсу. Дисципліна «Геоінформаційні системи в екології» спрямована на вивчення ефективного використання геоінформаційних систем в екології, з метою збору, модифікації, аналізу, керування, відображення інформації екологічних досліджень на різних рівнях від локального до глобального; вміння обирати методи і засоби введення екологічних даних у цифрових і графічних форматах; використовувати методи геоінформаційних систем для побудови екологічних карт.

Зміст навчальної дисципліни «Геоінформаційні системи в екології» сформований на основі відповідних положень щодо фахівців у сфері екології, здобувачів вищої освіти на другому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти магістра а також профілю освітньо-професійної програми..

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів системи теоретичних і практичних знань у галузі геоінформаційних систем, забезпечити майбутніх агрономів знаннями та практичними навиками роботи з інструментальними оболонками геоінформаційних систем на прикладі ГІС: QGIS, «MapInfo» та ін..

Завдання дисципліни полягає у наданні студентам знання щодо структури та функцій сучасних геоінформаційних систем, особливостей створення і використання просторових баз даних, можливостей тематичного картографування MapInfo в ГІС. Навчитись користуватись інтерфейсом ГІС-паketу Qgis, MapInfo для створення тематичних просторових баз даних; використовувати знання ГІС-технології для вирішення задач, пов'язаних з просторово-розподіленою інформацією; використовувати набуті навички роботи з просторово-розподіленою інформацією в середовищі ГІС для створення тематичних карт.

Результати навчання (компетентності)

Компетентності, які студент набере в результаті вивчення дисципліни

Спеціальність	Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	Результати навчання (РН)
101 «Екологія»	ЗК06.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	ФК01.Обізнаність на рівні новітніх досягнень, необхідних для дослідницької та/або інноваційної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування ФК02.Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні екологічних проблем ФК04.Здатність застосовувати нові підходи до аналізу та прогнозування складних явищ, критичного осмислення проблем у професійній діяльності ФК08.Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації на основі інноваційних підходів у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.	РН06. Знати новітні методи та інструментальні засоби екологічних досліджень, у тому числі методи та засоби математичного і геоінформаційного моделювання РН11. Уміти використовувати сучасні інформаційні ресурси з питань екології, природокористування та захисту довкілля. РН17. Критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття з різних предметних галузей для вирішення практичних задач і проблем екології. РН18. Уміти використовувати сучасні методи обробки і інтерпретації інформації при проведенні інноваційної діяльності

Орієнтовний перелік тем лекцій

1. Загальні поняття про геоінформаційні системи.
2. Апаратне та інформаційне забезпечення ГІС.
3. Моделі подання даних
4. Загальні поняття просторового аналізу даних та моделювання в ГІС
5. Візуалізація інформації в ГІС.

Орієнтовний перелік тем практичних занять

1. Знайомство з відкритим програмним продуктом Quantum GIS (QGIS)
2. Географічна прив'язка растрового зображення
3. Оцифровка частини карти та введення атрибутивних даних.
4. Прив'язка даних Excel і створення тематичної карти
5. Створення базової карти в QGIS
6. Робота з векторними даними. Просторовий аналіз
7. Практичний приклад растрового аналізу та моделювання
8. Виявлення екологічних факторів середовища
9. Семантичні і просторові запити
10. Створення тривимірних карт

Політика курсу

- ✓ Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на Освітньому порталі університеті.
- ✓ Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проєкті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line формі на Освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництва інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.
- ✓ Списування під час виконання контрольних заходів, диференційованого заліку та екзамену заборонені, зокрема із використанням мобільних гаджетів, комунікаційних засобів тощо.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік освітнього процесу.

Рекомендована література

1. Геоінформаційні технології в екології: Навчальний посібник / Пітак І.В., Негадайлов А.А., Масікевич Ю.Г., Пляцук Л.Д., Шапорев В.П., Моїсєєв В.Ф. Чернівці:, 2012. 273с.
2. Андрейчук Ю. М., Ямелинець Т. С. ГІС в екологічних дослідженнях та природоохоронній справі. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2015. 275 с..
3. Геоінформаційні системи в екології. Електронний посібник / під ред. Є. М. Крижановського. Вінниця: ВНТУ, 2014. 192 с
4. Ясковець І.І., Протас Н.М., Осипова Т.Ю., Касаткін Д.Ю. Моделювання та прогнозування стану довкілля [підручник]. Київ.: НУБіП України, 2018. 566с
5. Шевченко Р. Ю. Геоінформаційні системи в екології. Електронний підручник для здобувачів другого та третього рівня вищої освіти галузей знань: 10 – «Природничі науки», спеціальностей 101 – «Екологія», 103 – «Науки про Землю», 106 – «Географія»; 12 – «Інформаційні технології», спеціальність 126 – «Інформаційні системи та технології»; 18 – «Виробництво та технології», спеціальність 183 – «Технології захисту навколишнього середовища»; 19 – «Архітектура та будівництво», спеціальність 193 – «Геодезія та землеустрій». Київ, 2022. 224 с.

Гарант освітньої програми

Анатолій ВОЛОХ

(підпис)